

OXFORD
CITY
COUNCIL

OXFORDSHIRE

ANTI SLAVERY NETWORK

Elmore

Palīdzības pieejamība,

**JA ESAT KĻUVIS PAR MŪSDIENU
VERDZĪBAS UPURI**

(PIEAUGUŠAJIEM)

west midlands
police and crime
commissioner

WEST
MIDLANDS
ANTI SLAVERY
NETWORK

Latvian Version

Booklet produced by West Midlands Anti Slavery Network

Mūsdienu verdzība Lielbritānijā tiek uzskatīta par smagu noziegumu. Tai var būt dažādas formas: tā var ietvert seksuālu izmantošanu, piespiedu darbu, noziedzīgu izmantošanu, mājkalpību, orgānu izņemšanu un cilvēku tirdzniecību.

Cilvēku tirdzniecība ir personas vervēšana, pārvietošana vai uzņemšana, maldinot vai ekspluatējot piespiedu ceļā. Jums ierodoties Lielbritānijā, iespējams, tika solīts, ka darba pienākumu pildīšana būs likumīga, bet reālajā situācijā esat bijis piespiests(-a) strādāt, saņemot draudus, ja tam nepiekrītāt.

VALSTS MEHĀNISMI CIETUŠO NOSŪTĪŠANAI UZ ATBALSTA DIENESTIEM (NRM)

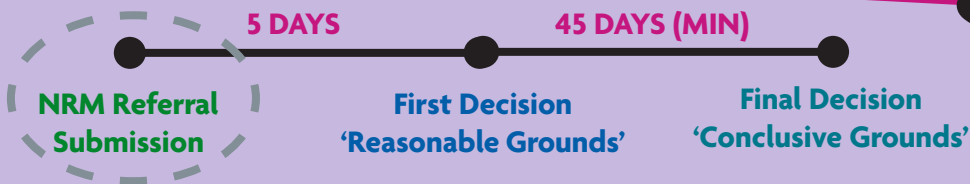
Valsts mehānismi cietušo nosūtīšanai uz atbalsta dienestiem (National Referral Mechanism — NRM) ir sistēma, kas palīdz identificēt mūsdienu verdzībā izdzīvojušos potenciālos cietušos un nosūtīt tos uz atbalsta dienestiem, tādējādi nodrošinot nepieciešamo un atbilstošu atbalstu.

Ja vēlaties, lai Lielbritānijas valdība Jūs atzītu par mūsdienu verdzības upuri, kopā ar pirmo atbildīgo personu varat NRM iestādei iesniegt iesniegumu, lūdzot izskatīt Jūsu prasību. Iekšlietu ministrijā apmācīti profesionāļi izskatīs Jūsu prasību un pieņems lēmumu, vai esat kļuvis(-usi) par mūsdienu verdzības upuri. Lēmumu pieņēmēji sākotnēji izlems, vai ir “pamatots iemesls” aizdomām, ka esat kļuvis(-usi) par mūsdienu verdzības upuri.

Viņu mērķis ir pirmo lēmumu pieņemt 5 dienu laikā, un šajā laikā Jums ir tiesības uz ārkārtas izmitināšanu, ja esat palicis(-usi) bez darba un iztikas līdzekļiem. Ja saņemat pozitīvu pamatota iemesla lēmuma apstiprinājumu, Jums ir tiesības uz noteikta līmeņa materiālo atbalstu no Lielbritānijas valdības. Kamēr tiek izskatīta Jūsu prasība, Jūs nevar izraidīt no Lielbritānijas. Jums ir tiesības uz vismaz 45 dienu atpūtas un pārdomu periodu (ir personas, kam tas var būt daudz ilgāks). Šajā laikā Lielbritānijas valdība apkopos vairāk informācijas par Jūsu situāciju un pieņems galīgo lēmumu (“pārliecinoša pamatojuma” lēmumu) par to, vai tiek uzskatīts, ka esat mūsdienu verdzības upuris.

Ja saņemat pozitīvu pārliecinoša pamatojuma lēmuma apstiprinājumu tam, ka Lielbritānijas valdība uzskata, ka esat mūsdienu verdzības upuris, Jums var būt tiesības uz papildu atbalstu Jūsu atlabšanas laika posmam.

Ja šobrīd vēl neesat gatavs(-a) pieņemt lēmumu iesniegt iesniegumu palīdzības saņemšanai, varat to izdarīt arī vēlāk. Ja Jums draud ļaunprātīga izmantošana vai Jums ir nepieciešama aprūpe un atbalsts, saskaņā ar Aprūpes likumu (2014) Jums ir tiesības saņemt atbalstu no vietējās pašvaldības.

Ja vēlaties pieteikties NRM iestādes atbalstam...

Jums nepieciešams, lai atbildīga persona kopā ar Jums aizpildītu Jūsu iesniegumu NRM iestādei. Pirmā atbildīgā persona ir noteiktu iestāžu profesionāls darbinieks, kurš ir apmācīts aizpildīt NRM iesniegumus, piemēram:

- policijas darbinieks;
- Pestīšanas armijas darbinieks;
- specializētas labdarības organizācijas darbinieks;
- vietējās pašvaldības darbinieks.

Ja esat pilngadīgs(-a) (vecāks(-a) par 18 gadiem), Jums būs jāsniedz sava piekrišana tikt iekļautam(-ai) NRM sistēmā. Piekrītot NRM atbalsta saņemšanai, Jūs arī piekrītat savas personīgās informācijas koplietošanai ar attiecīgajām iestādēm, piemēram, lekslietu ministrijas nodaļām un policiju. Jums nav jāsniedz ziņojumi policijai, taču tās darbinieki var sazināties ar Jums un jautāt, vai vēlaties saņemt tās atbalstu.

Jums tiks lūgta Jūsu personīgā informācija, pārskats par notikušo ar Jums, Jūsu ceļojuma apraksts uz Lielbritāniju un/vai tās apkārtni.

Pirmās atbildīgās personas ir apmācīti profesionāļi, kuri spēj atpazīt cilvēku tirdzniecības un mūsdienu verdzības rādītājus, lai aprakstītu informāciju, kas pamatotu Jūsu prasību. Pirmā atbildīgā persona Jums nolasīs visu aizpildīto informāciju, lai pārliecinātos par tās pareizību, un Jums ir jāpieprasa šīs veidlapas kopija, ko uzglabāt pie sevis. Šī procesa laikā Jums var tikt piešķirta pagaidu izmitināšana, un, saņemot pamatota iemesla lēmumu, Jūs informēs, vai Jums ir jāatstāj šī izmitināšanas vieta.

Ja šajā laikā saņemat negatīvu atbildi par pamatota iemesla lēmumu, skatiet sadaļu, kas nav saistīta ar NRM. Varat arī lūgt savu pirmo atbildīgo personu šo lēmumu pārsūdzēt, ja Jums ir papildu pierādījumi, kas apstiprina Jūsu prasību.

APRŪPES UN ATBALSTA IESPĒJAS NRM: INFORMATĪVS ATBALSTS VAI IZMITINĀŠANA UN ATBALSTS

Ja NRM Jūsu situācijā pieņem pozitīvu pamatota iemesla lēmumu, specializētās aģentūras var piedāvāt Jums atbalstu. Cietušo aprūpes līgumslēdzējs (Victim Care Contractor — VCC) var vērsties pie atbalsta organizācijas, kas palīdzēs Jums ar:

Ja esat trūcīgs(-a) un Jums nav tiesību uz izmitināšanu vai ja Jums nav droši uzturēties tur, kur šobrīd dzīvojat, Jūs varat pretendēt uz drošu pagaidu izmitināšanu.

Ja Jums šobrīd ir droša vieta dzīvošanai vai Jums ir tiesības uz izmitināšanu, vai arī Jūs neesat uzņemts(-a) drošā izmitināšanas vietā, Jūs varat saņemt informāciju par atbalstu un palīdzību specializētās atbalsta aģentūrās. Jums tiks norīkots vietējās speciālistu organizācijas darbinieks, kurš apmeklēs Jūs un piedāvās Jums jau iepriekš minēto atbalstu.

Izmitināšana
un izmitināšana ārkārtas situācijās

Ārstniecības
un konsultāciju pieejamība

Finansiālā
un materiālā palīdzība

Emocionāli un praktiski
ieteikumi un atbalsts

Informācija
par Jūsu tiesībām uz kompensāciju

Tiesiskās pārstāvības
un juridiskās palīdzības pieejamība

Nokļūšana
uz oficiāliem pierakstiem/
tikšanās/konsultācijām

Palīdzība
kriminālprocesa laikā

Piekļuve
darba tirgum, profesionālajai

Mutiskās
un rakstiskās tulkošanas pieejamība

Palīdzība
repatriācijas jautājumos
un rīcības brīvība

Atbalsts, veicot
pāreju
uz alternatīvu atbalstu

5 DAYS

45 DAYS (MIN)

**NRM Referral
Submission**

**First Decision
'Reasonable Grounds'**

**Final Decision
'Conclusive Grounds'**

JURIDISKĀS KONSULTĀCIJAS

Pozitīva pamatota vai pārliecinoša lēmuma gadījumā Jums ir tiesības uz juridisko palīdzību, lai bez maksas pieteiktos dažādiem juridisko konsultāciju veidiem.

Ja nepieciešams, varat apspriest savas imigrācijas iespējas un pieteikties uz citām juridisko konsultāciju jomām. Ja Jums nav statusa Lielbritānijā, Jums vajadzētu sākt domāt par savām imigrācijas iespējām.

Jums būtu jāapkopo informācija, kas var Jums palīdzēt aizpildīt pieteikumu, un jāatrod juridisku konsultāciju pakalpojumu sniedzējs, lai saņemtu konsultācijas par Jums vispiemērotāko imigrācijas variantu.

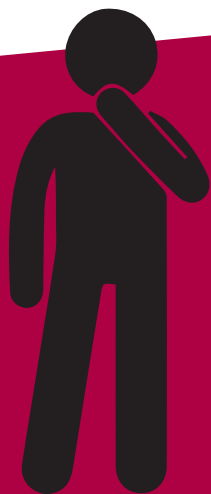
JA SAŅEMAT POZITĪVU “PĀRLIECINOŠA PAMATOJUMA” LĒMUMU

Ja saņemat pozitīvu pārliecinoša pamatojuma lēmumu, tas apstiprina, ka valdība ir secinājusi, ka esat mūsdienu verdzības upuris, un Jūsu atbalsta sniedzējs kopā ar Jums izpildīs atlabšanas vajadzību novērtējumu. Šis novērtējums ir paredzēts tam, lai nodrošinātu Jums atbalstu, kamēr neesat sasniedzis(-gusi) pieņemamu atlabšanas līmeni un varat droši pieņemt citu organizāciju atbalstu.

Šis ārpus kārtas papildu atbalsts ir paredzēts vismaz 45 dienu periodam.

Ja saņemat negatīvu pārliecinoša pamatojuma lēmumu, tas nozīmē, ka valdība nav atradusi pietiekami daudz pierādījumu, lai secinātu, ka esat mūsdienu verdzības upuris. Jums būs atvēlētas 9 dienas, lai pārceltos no atbalsta organizācijas un pieteiktos citiem atbalsta pakalpojumiem, ja Jums tie ir nepieciešami. Lai iegūtu sīkāku informāciju par atbalstu, kuram varat pieteikties, skatiet tālāk minēto informāciju.

Ja nepiekrītat pārliecinoša pamatojuma lēmumam un uzskatāt, ka tas, ko pārcietāt, atbilst mūsdienu verdzības definīcijai, varat lūgt savam atbalsta sniedzējam, likumīgajam pārstāvim vai pirmajai atbildīgajai personai Jūs atbalstīt, iesniedzot atkārtotas izskatīšanas pieprasījumu. Varat iekļaut jebkuru informāciju, kura, Jūsaprāt, nebija pieejama Jūsu prasības izskatīšanas laikā. Jums tiks nodrošināts atbalsts, kamēr tiks apsvērta atkārtota lietas izskatīšana.

Ja nekvalificējaties NRM noteiktajiem kritērijiem vai arī ja saņemat negatīvu pamatotu (Reasonable Grounds — RG) vai pārliecinošu lēmumu (Conclusive Grounds — CG)

Mūsdienu verdzība ir ļoti specifisks nozieguma veids. Negatīva lēmuma saņemšana nenozīmē, ka ar Jums notikušais nav atzīts par ticamu, bet gan var neatbilst mūsdienu verdzības kritērijiem, un Jums var būt tiesības pieteikties alternatīvam atbalstam.

Ja Jums draud ļaunprātīga izmantošana vai Jums ir nepieciešama aprūpe un atbalsts, saskaņā ar Aprūpes likumu (2014) Jums ir tiesības saņemt atbalstu no vietējās pašvaldības.

IMIGRĀCIJAS IESPĒJAS UN JURIDISKĀS KONSULTĀCIJAS

Ja Jums nav likumīgu tiesību uzturēties Lielbritānijā, Jums vajadzētu sākt domāt par savām imigrācijas iespējām. Jums būtu jāapkopo informācija, kas var Jums palīdzēt aizpildīt pieteikumu, lai paliktu Lielbritānijā, ja tas ir tas, ko vēlaties darīt, un jāatrod juridisku konsultāciju pakalpojumu sniedzējs, lai saņemtu konsultācijas par Jums vispiemērotāko imigrācijas variantu.

Jums var vai nevar būt tiesības uz finansiālu palīdzību, lai pieteiktos juridiskām konsultācijām. Jums vajadzētu vērsties pēc konsultācijas tikai pie kvalificētiem juridiskiem konsultantiem, jo viņi var Jums piedāvāt juridisko palīdzību par brīvu vai par samazinātu samaksu vai arī informāciju par bezmaksas juridisko konsultāciju centriem. Ieteicams vienmēr iepriekš pārbaudīt, vai juridiskais konsultants pieprasa samaksu par sniegto pakalpojumu.

Imigrācijas konsultantu var atrast, apmeklējot vietni www.gov.uk un meklējot "imigrācijas konsultantu" (immigration advisor). Varat arī sazināties ar:

OFFICE OF THE
IMMIGRATION SERVICES
COMMISSIONER

Tālrunis: 0845 000 0046

Tīmekļa vietne: www.oisc.gov.uk

Ja kāds, kurš nav kvalificēts vai reģistrēts speciālists, Jums sniedz padomu, tā tiek uzskatīta par nelikumīgu rīcību, un Jūs riskējat, ka attiecīgais padoms var nebūt precīzs vai aktuāls.

Ja vēlaties atgriezties savā izcelsmes valstī, brīvprātīgās atgriešanās dienests (The Home Office Voluntary Returns Service) var palīdzēt Jums atgriezties mājās. Varat sazināties ar šo dienestu pa tālruni 0300 004 0202. Tā darbinieki apspriedīs ar Jums atgriešanos un nepieciešamo atbalstu. Ja jums ir droši to darīt, varat arī sazināties ar savu vēstniecību, lai saņemtu nepieciešamo atbalstu.

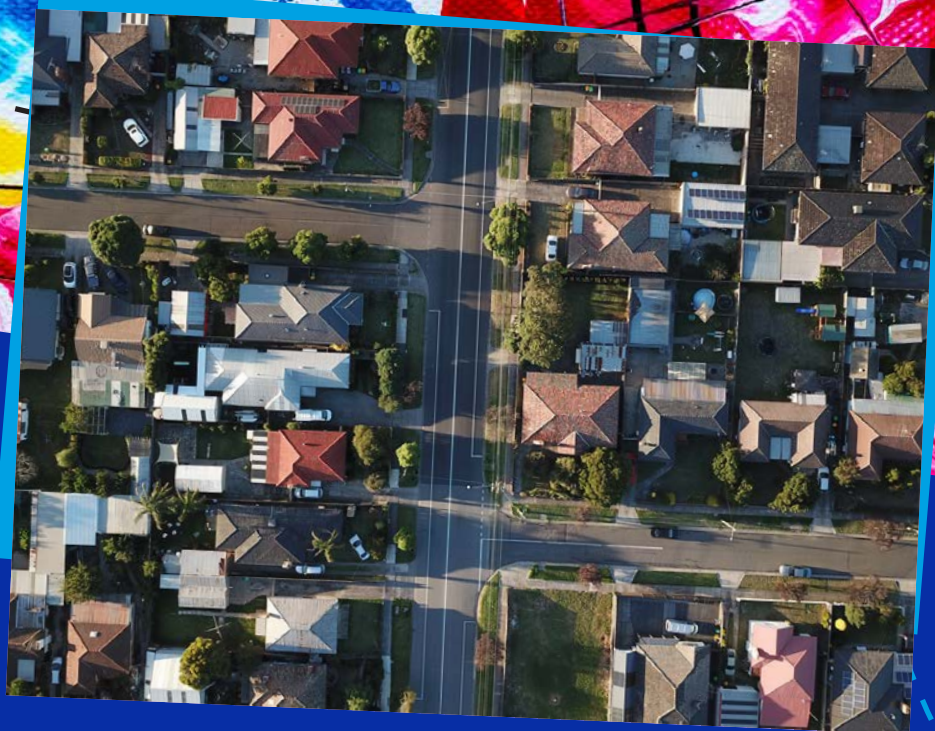
VESELĪBAS APRŪPE

Ikviena persona var reģistrēties ģimenes ārsta praksē kā Valsts veselības aprūpes dienesta (National Health Service — NHS) pacients.

Par primāro aprūpi (piemēram, ģimenes ārstu) vai neatliekamo medicīnisko palīdzību nav jāmaksā. Jūs arī esat atbrīvots(-a) no veselības aprūpes maksas maksāšanas, ja esat parasts iedzīvotājs, patvēruma meklētājs vai bēglis vai valdības atzīts potenciāls mūsdienu verdzības upuris.

Daļa NHS medicīniskās palīdzības nav bezmaksas, un, iespējams, Jums par to tiks lūgts samaksāt jau iepriekš pirms noteiktās ārstniecības – vienmēr vispirms uzdodiet medicīnas darbiniekiem visus jautājumus par Jūsu tiesībām, ja neesat pārliecināts(-a). Ja NHS nav pārliecības par Jūsu statusu, NHS ir tiesības pārbaudīt Jūsu imigrācijas statusu Iekšlietu ministrijā. Ja NHS šādi rīkosies, darbinieki Jums par paziņos un sniegs informāciju par šo procesu.

MĀJOKĻA PIEEJAMĪBA

Ja esat parasts Lielbritānijas iedzīvotājs vai Jums ir noteikta veida uzturēšanās atļauja, Jums var būt tiesības uz mājokli Lielbritānijā, un tas ietver bezpajumtniecības pakalpojumus.

Ja Jums nav statusa Lielbritānijā, Jums var nebūt tiesību uz izmitināšanu un Jums var rasties grūtības ar izmitināšanas pieejamību. Lai saņemtu informāciju vai padomu, sazinieties ar vietējo mājokļu pārvaldi.

Jūs arī varat vērsties Pilsoņu konsultāciju birojā (Citizens Advice Bureau) vai pie likumīga pārstāvja saistībā ar ieteikumiem par Jūsu tiesībām.

PIEĒJAMĪBA LABKLĀJĪBAS PABALSTĪE

JA JŪS ESAT NOKĀRTOJIS STATUSU, TĀDU UZTURĒŠANĀS ATĻAUJU VEIDU KĀ BĒGĻA STATUSS VAI HUMĀNĀ AIZSARDZĪBA VAI TIESĪBAS UZTURĒTIES LIELBRITĀNIJĀ, JUMS IR TIESĪBAS PIETEIKTIES UZ VALDĪBAS LABKLĀJĪBAS ATBALSTU, UNIVERSAL CREDIT. VARAT SAŅEMT PADOMU NO PILSONU KONSULTĀCIJU BIROJA (CITIZENS ADVICE BUREAU), VALDĪBAS TĪMEKĻA VIETNES VAI JURIDISKĀ ATBALSTA SNIEDZĒJA, LAI PĀRRUNĀTU, VAI JŪS VARAT PIETEIKTIES LABKLĀJĪBAS ATBALSTAM.

PATVĒRUMA

Ja esat patvēruma meklētājs vai vēlaties iesniegt patvēruma pieprasījumu, Jums var būt tiesības uz valsts patvēruma meklētāju atbalstu (National Asylum Seeker Support — NASS). Kontaktinformāciju, lūdzu, skatiet informācijas lapā.

Pirms patvēruma pieprasījuma iesniegšanas ieteicams konsultēties ar juridiskām iestādēm.

ATBALSTS

Pielikumā ir arī informācija par atbalsta pakalpojumiem un citu pakalpojumu saraksts, kuri, iespējams, var sniegt Jums norādes par atbalstu Jūsu dzīvesvietas apkārtnē. Šeit arī ir iekļauta informācija par pārtikas bankām un bezpajumtnieku patversmēm.

JŪSU PIEZĪMES

A large white rectangular area with a dashed black border, intended for handwritten notes.

